

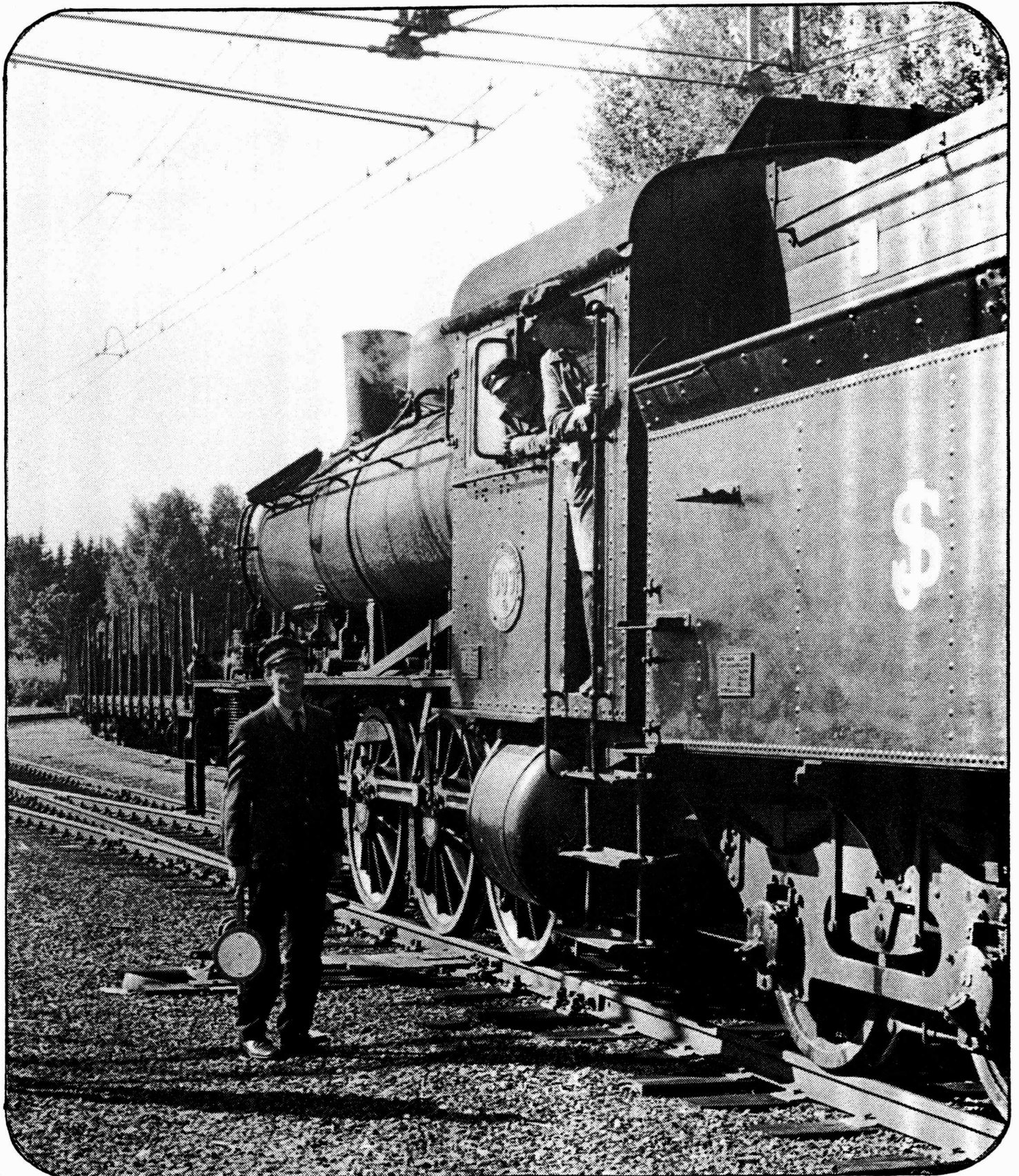
TIMMERTÅGET

KARLSTADS MODELLJÄRNVÄGSKLUBB

Årgång 14

Nummer 42

November 1991

TIMMERTÅGET

TIMMERTÅGET har ambitionen att utkomma med sex nummer per år. Tidningen presenterar verksamheten i Karlstads Modelljärnvägsklubb/Värmlandståg. Artiklar och fotografier mottages tacksamt. Dessa sändes till redaktionen.

Redaktör: Urban Lavén
Bäckvägen 49
688 00 Storfors

KARLSTADS MODELLJÄRNVÄGSKLUBB
VÄRMLANDSTÅG

Rallaregatan 6 665 00 Kil
Postgiro 96 97 08 - 7

Styrelse:

Ordf: Dan Carlsson
0554-144 52
Skr: Urban Lavén
0550-606 66
Kass: Per Krogh
054-15 93 36
Ledm: Göran Sohlberg
0555-915 42
Ledm: Thomas Halvorsson
054-15 16 38
Supp: Bengt Prins
054-16 22 34
Supp: Martin Forsaeus
0550-122 61
Supp: Jan Olsson
054-83 03 56

Kontaktperson modelljärnvägen:
Jan Olsson 054-83 03 56

Researrangemang och bokning:
Göran Sohlberg 0555-915 42

Medlemsavgifter:

100 kr/år = fullbetalande medlem
50 kr/år Ungdom = född 1975 och senare
50 kr/år Familjemedlem = bosatt på samma adress som fullbetalande medlem. Erhåller ej medlemstidningen TIMMERTÅGET.

REDS RUTA!

Hej igen alla glada KMJ:are. Här kommer ett nytt nummer av TIMMERTÅGET. Som ni redan upptäckt är det helt ny stil på tidningen. Äntligen har jag fått igång den nya datorn med PageMaker-programmet. Man skulle ha en bättre skrivare också men där sa ekonomin stopp.

Nu ser vi fram mot en av årets höjdpunkter, nämligen julbordsresan som i år går till Oslo. Vår första julbordsresa med riksgränspassage. Information om denna resa får ni på sid 4.

Ett reserepotage från Oxhäljaresan har vi klämt in i detta relativt tunna nummer. Om Sven Kvalsterviks funderingar och fynd i sjön Kvalstern vid Granskog kan ni också läsa om.

Nu återstår det att se om jag orkar och hinner få ut ett julnummer även i år. December brukar vara en tid som det inte är mycket tid över. En sak är säker - ambitionen på sex nr/år höll inte i år.

Ifall inget nytt nummer dyker upp vill jag önska alla en *God Jul och Ett Gott Nytt År.*

INNEHÅLL

Styrelsen Informerar.....	sid 3
Julbordsresa till Oslo.....	sid 4
Med ångtåg till Filipstad.....	sid 5
NKIJ 13/4 1981 - då hoppet levde kvar.....	sid 7
Kalendern.....	sid 9
I en gummiflotte på sjön Kvalstern.....	sid 10
Ritningsbilagan.....	sid 12

Omslagsbilden.....

I väntan på avgång i Daglösen på resan till Oxhälja 7 sep 1991. På bilden idel ädla medlemmar. Tkl Martin Forsaeus, lokf Bengt Prins och lokeldare Thomas Halvorsson.

Foto: U Lavén.

STYRELSEN INFORMERAR

Rapporter diskussioner och beslut vid styrelsemötena 7 augusti, 4 september och 9 oktober 1991.

Detta är ett utdrag från protokollet, önskas kompletta protokoll, tag då kontakt med sekreteraren,

Protokoll 7 augusti:

Efter norgeresan, som föll på stridsåtgärder hos lokpersonalen på NSB, hade mycket pengar inbetalts. Dessa har nu sänts åter till "resenärerna".

En ny försäkring skall tecknas. Denna kommer att få en ny utformning mot den gamla.

Skrotningsbeslut föreligger på ett antal Z 65:or. Vi håller bevakning över dessa då de kan bli till salu.

Vi inväntar även skrotningsbeslut vad gäller Hg2 787 (NKIJ 2).

Kallbesiktning av B 1143 är klar.

En BJ F5 (SJ FV1) finns uppställt i Hagalund i Stockholm. Denna får vi gratis, problemet är att få hem den.

Protokoll 4 september:

Sammanlagt 72 medlemmar har nu erlagt medlemsavgift efter påminnelse. Detta innebär att 24 medlemmar stryks ur registret.

Z64 352 har inköpts. Ännu en Z 64 för inköp är aktuell.

Driksglas till barvagnen har inköpts.

B 1143 är provkört utan anmärkning. Vissa åtgärder kan behövas.

Vi har fått följande vagnar av banverket: - Qgb 9454242-8 (fd G5)

- fd BC 0 41 fr BJ. Denna vagn överlämnas till BJ:s.

- fd C3G. Denna vagn bortbytt med Hallqvist skrot mot diverse smådelar.

Lokladan i Nässundet kommer i framtiden att tömmas. Vi anmäler vårt intresse för att ta över själva lokladan.

Riktlinjer och villkor för lån av föreningens vagnar, av medlem, har fast-

ställts.

JHRF (Järnvägshistoriska Riksförbundet) har utkommit med en ankät angående försäkringar hos järnvägsföreningar. Vi kommer att besvara och skicka in denna.

Protokoll den 9 oktober:

Ekonomi i föreningen har den senaste tiden vuxit sig allt starkare.

Riktlinjer för att betala räkningar och utgifter för föreningen uppdrogs.

Ännu en Z64 har inköpts. Numret är 354.

Radioapparat med RDS och stöldkassetter för inmontering i vagnarna skall inskaffas.

Gardiner till barvagnen skall köpas.

En stagbult i B 1143 brast lagom till resan till Oxhälja. Denna har nu efter mycken besvär äntligen bytts ut. Grovarbetet har gjorts av Kjell Sörensen och Thomas Halvorsson. Loket har kalltrckts.

Av GDJm har vi fått en sk A-tender (boggie-tender) till B-loket. Denna kommer att transporteras ned till Deje.

Martin Forsaeus skriver till Jvgm i Gävle och försöker få besked om Hg2 787 (NKIJ 2) ang deposition.

KJmf (Kalmar) har meddelat att man tänker avyttra två sovvagnar. Vi har skrivit och anmält vårt intresse för att köpa åtminstone en av vagnarna.

NYA MEDLEMMAR

Vi ber att få hälsa följande personer välkomna som nya medlemmar.

Solveig Nilsson

Hammarö

Lola Nilsson

Hammarö

Dags igen!
JULBORDSRESA TILL OSLO
lördagen 14 december

Nu är det åter dags för vårt årligen återkommande arrangemang. Nämligen den traditionella julbordsresan. På årets resa kommer vi att besöka vårt grannland och dess huvudstad Oslo. I Oslo kommer det att bli tid över att springa i affärer och handla de julklappar som ännu ej hunnits med.

I skrivande stund har vi ej fått tidtabellerna. Tiderna får ni vid anmälan till resan. Ett "hett tips" angående avgångstiden från Kil är kl. 08.40

Resan till Oslo beräknas ta 4 timmar. I Oslo kommer vi att ha ca 4 timmar till att rensa stan på julklappar eller göra ett besök på någon intressant plats. Hemresa tar återigen runt 4 timmar. Åter till Kil någon gång vid 20.00.

Priset för resan kommer att ligga på 350 kr per person. I detta pris ingår förutom resan, frukost på tåget då avgången är såpass tidig. Tänk så skönt att bara kliva på tåget och slå sig ned utan att ha behövt krångla med morgonvarden. Ett välfyllt julbord dukas sedan upp på vägen hem mot Sverige. Naturligtvis är barvagnen med.

Anmälan göres hos Dan Carlsson på tel. 0554-14452 eller på mobiltel 010-81 96 73.

De personer som räknas som "aktiva", bjuds som vanligt på resa och mat. "Halvt aktiv" = halvt pris.

**VÄLKOMNA PÅ EN TREVLIG
RESA...**

MED ÅNGTÅG TILL FILIPSTAD

Oxhälja 7:e september.

Text och foto: Urban Lavén

Ju närmare Filipstad vi kom, desto fler resenärer klev på tåget. Här resesugna Nykroppabor.

Det var några år sedan det gick marknadståg till Oxhälja i Filipstad och ännu flera år sedan det gick ånglok i ordinarie trafik. Men i september kunde man åter höra ångslag längs den södra delen på inlandsbanan.

Egentligen var det B 1143 som skulle ha dragit tåget denna fina sensommar-dag. Vid påeldningen i Kil började det att pysa fram ånga på ett ställe som det inte borde. En täckplåt på pannan revs bort och det visade sig att det var läcka-ge i en stagbult. Som tur var så stod E2

909 brevid och fick efter påeldningen göra tjänsten istället. Tåget lämnade Kil på förmiddagen. På de första stationerna var det inte så många påstigande men i Kristinehamn och därefter släppte det ordentligt. Allt eftersom vi närmade oss Filipstad blev det fler som väntade på stationerna. Från Storfors och Nykroppa hade vi flest resenärer.

När vi lämnat Nykroppa fanns inte en sittplats att uppbringa, många fick stå. Till stor glädje för oss arrangörer då det innebar många klingande mynt till vår kassakista. Vid en snabb genomgång av

av tåget kunde vi räkna ihop ca 420 resenärer.

Väl i Filipstad gick vi runt med loket och återvände ner till Daglösen på en extraväng för "Filipstassera" som nu fick tillfälle att göra en liten resa. I Daglösen vändes loket på skivan och Bengt Prins avlöstes som förare av Thomas "Stora Borås" Börjesson. Thomas var inlånad för detta tillfälle och är i sitt lokförararbete stationerad i Borås. Även Tenhult i Småland var representerad

Högst upp: Moa, Louise, Siri och Bodil tillsammans med mamma Helena var 5 av de 420 resenärerna.

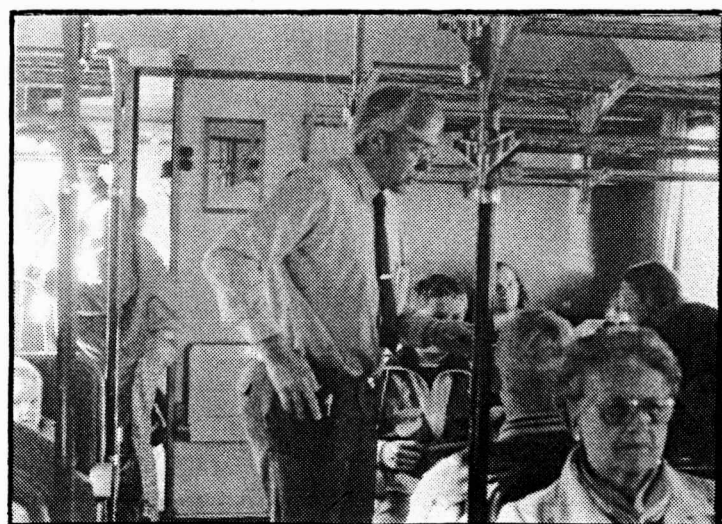
Ovan till vänster: Vändning av E2:an på skivan i Daglösen. I fönstergluggen syns Magnus Heder som var eldare.

Ovan till höger: Thomas Börjesson alias "Stora Borås" smörjer E2:an i Filipstad.

bland personalen. Henrik Pehrsson kom och ställde upp som konduktör och hade den klart snyggaste uniformeringen.

På resan tillbaka mot Kil hade vi betydligt färre resenärer. Det kan tyckas lite underligt men många hade väl väntande bilar i Filipstad.

Ännu ett lyckat arrangemang (förutom mankemang med B 1143) kunde läggas till vår verksamhetsberättelse.

Lars Yngström, känd järnvägare och liksom järnvägsmupp, prövar sitt förra yrke inom järnvägen, nämligen konduktör.

NKIJ 13/4-81 - då hoppet levde kvar...

Text och foto: Urban Lavén

NKIJ 105 "Stjärnfors" syns genom fönstret på Uddeholmaren. Foto i Deje.

I början på 80-talet när NKIJ-aktionen arbetade som bäst var det en bekant i norra Värmland som frågade mej:

- Höss gårä mä dänna änkeliijbana?
- Jo dä gå föll bra, svarade jag. Helt övertygad om att järnvägen var framtidens melodi. För politikerna talade om miljön - och gör det faktiskt än idag - utan att skämmas över att ingenting händer.

När en bana läggs ned så brukar vi entusiaster åka flitigt de sista dagarna och dokumentera. Sen när banan är nedlagd och minnena är inmonterade i diamagasinet kan man lindra saknaden genom att plocka fram projektorn. När det gäller NKIJ så är tvärt om, sakna-

den blir i stället större. Det är klart, det var ju på denna bana som jag gjorde min första tågresa. Redan som litet embryo, faktiskt. Uddeholmaren finns i klart minne från resorna till mormor och morfar i Karlstad. Nu är det bara snart en igenvuxen banvall kvar.

Nu när NKIJ är ett minne blott så kan vi se tillbaka på många trevliga minnen. Här blev vi tågmuppar alltid väl mottagna av trafikpersonalen. De fick genom åren stor vana att handskas med sådana som oss. Omöjligt att få åka med på loket var det heller inte för den som önskade. Fast lite smyg var det. Som när det var banarbetare ute eller om trafikchef Carell utav någon anledning

var ute längs spåret, då kunde man av föraren få ordern: -Huk dä pöjk, sö ru int syns!

En av de större trafikdagarna, sedan godstrafiken hade reducerats till 2 tågpar/dag, var den 13 april 1981 då Uddeholmaren plockades fram ur lokstallarna på Karlstad Ö efter nästan 17 års vila.

(Persontrafiken lades ner den 1 november 1964.)

Denna vårdag för 10 år sedan (hu, vad tiden går) när Uddeholmaren plockades fram trodde faktiskt många att det fanns en möjlighet till provtrafik. Kommunerna längs banan var mycket intresserade och pengar hade lagts undan för ändamålet - alla utom Karlstad. Där sprack det projektet då de övriga inte förmådde

glömma när det gäller järnvägspolitik. Det är ingen tillfällighet att han var populär bland åkarna.

Mittåt!

Den 13 april var som sagt en ganska stor trafikdag med 4 tåg i trafik på en gång. De två ordinarie godstågen med överföringsvagnarna, ett skrottpåg med enbart smalspårsvagnar och Uddeholmaren draget av en Z4p.

Ett glad skara järnvägsfans hade samlats denna morgon vi Karlstad Ö för att följa Uddeholmarens färd upp till Hagfors. Vid dagens slut var vi tacksamma att ingen radarkontroll hade varit ute. Mitt körkort hängde löst den dagen, men vad gör man inte för järnvägen. Biljakten längs den vårvattenhöga

I Deje kunde man skåda denna syn. Uddeholmaren, en Z4 och 105 Stjärnfors.

satsa så mycket som behövdes.

Genom åren har inte kommunernas vilja att skjuta till pengar för banans överlevnad, blivit mindre. Ja, inte Karlstad förstås. Det var nära för ett år sedan när delegationen från klarälvs-kommunerna besökte Georg Andersson. Helt plötsligt gick denne man ifrån tidigare löften och sa att de var tvugna att satsa minst hälften. 60 milj istället för 30 milj. Vad det skulle innebära för kommunernas kassor behöver man inte vara ett mattegeni för att förstå.

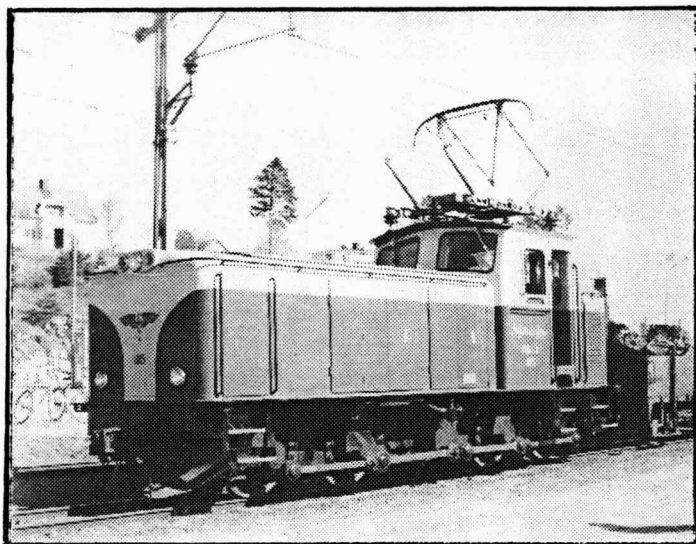
Georg Andersson - en person vi helst

Klarälven gav i alla fall många fina foton.

I Myra blev Uddeholmaren stående bakom skrottpåget ett par timmar. I trakten av Råda stod ytterligare ett tåg och i Munkfors ännu ett. Någonstans längs linjen hade isolator till kontaktledningen kortslutits och var tvungen att bytas innan vi kunde fortsätta.

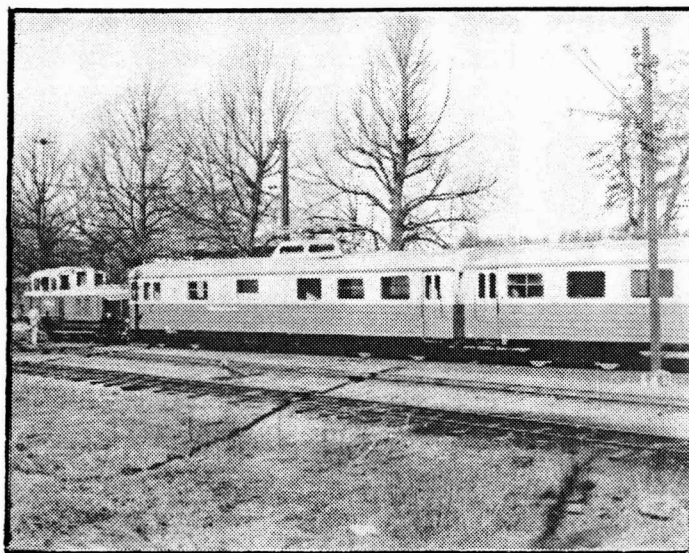
Ca 4 timmar försenade var vi framme i Hagfors och Uddeholmaren kom aldrig i trafik. Istället slutade den som museiföremål. Snart är väl hela Hagfors ett museiföremål med de varsel som lagts

vid verket. Eller som en kompis i Hagfors sa: -Snart ärrä föll baar bögen kvar! Bäst att notera att bögen inte har någonting att göra med en viss läggning utan uttalas med ett långt ö som ligger långt bak i gommen och på rikssvenska betyder bågen och betecknar bron över Uvån.

Till vänster: "Faluloket" 105 Stjärnfors.

Till höger: Uddelholmaren har dragits ut ur stallet och ihopmonterats på Karlstad Ö. Det lokstallet är nu rivet till förmån för Hagaleden som även tog hand om bangårdsområdet.

KALENDERN

Varje TISDAG kväll är det arbete på något av VÄRMLANDSTÅGS fordon. Information av T Halvorsson på tel 054-15 16 38.

Varje ONSDAG kväll kl. 18.30 är det byggkväll på modelljärnvägen. Information av J Olsson på tel. 054 - 83 03 56.

- Fredag 6 dec Höstmöte
 Lördag 7 dec Hjulmarknad i Stockholm. Trivselkv. hos G Baeckström.
 Lördag 14 dec Julbordsresa.
 Lördag 11 jan Trivselkväll
 Söndag 12 jan Storkörning
 Lördag 15 feb Trivselkväll hos G Sohlberg
 Söndag 16 feb Storkörning

Övrig information om aktiviteterna fås genom Per Krogh på tel 054 - 15 93 36.

RITNINGSBILAGAN

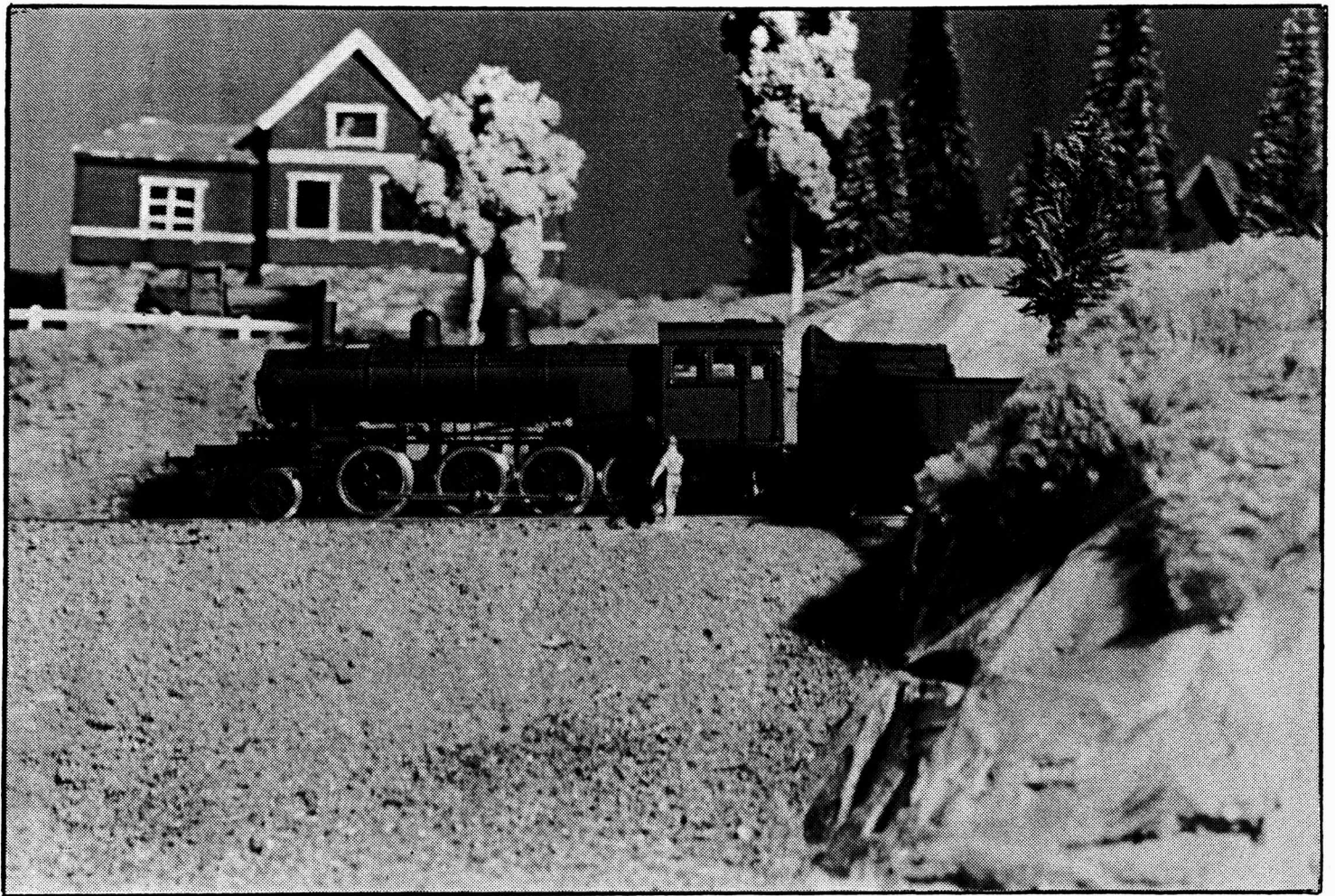
I detta nummers ritningsbilaga visar vi ånyo B-loket. Denna gång med den skillnaden att det är öppen hytt. Ritningen visar det utförande loket hade innan ombyggnaden av hytten. Vi skall i framtiden märka om loket till sitt gamla littera som var SWB litt A nr 95. Hytten lär vi nog inte bygga om.

Ritningen finns på sista sidan.

MER DRAGKRAFT TILL VÄRMLANDSTÅG

Värmlandståg har nu utökat sin dragfordonspark med ytterligare två enheter. Det är två Z 64:or med numrena 352 och 354. Ett repotage och ritningar kommer i ett annat nummer.

I EN GUMMIFLOTTE PÅ SJÖN KVALSTERN

Det är tydligen inte bara ånglok som det blir övertryck i. Jag satt och guppade fredligt i min flotte när helt plötsligt detta tåg, draget av en omärkt E2:a bromsade in. Föraren rusade av, gjorde något som liknade en mantelrörelse i livremshöjd, stod en stund och såg snart mycket avslappnad ut. Nöden har trots allt en lag.

Jag har min sommarstuga vid sjön Kvalstern. Denna sjö, belägen längs spåret strax norr om Granskog, är inte bara mitt rekreationsställe för sol och bad. Nej, det är även en fin utsiktspunkt om man vill studera trafiken på Klarstad- Malmå Järnväg.

Jag brukar paddla ut med min gummi-flotte, en lappad historia från flottan, ta mej kamerorna och objektiven, kasta ankar och vänta in tågen.

Ibland kan det bli långt emellan ångstötarna. Då plockar jag fram mitt metspö och gör några kast. Det är inte klokt vad

mycket konstigt man kan få på kroken - buffertar, fönsterramar, gardiner, toalettstol. Ja, till och med en komplett boggie har jag släpat upp på land. Även vissa makabra delar som för tankarna till ett blodbad. Alla dessa delar har jag hemfört till min sommarstuga och snart står har en komplett vagn som faktiskt börjar ta formen av en B8. Jag har länge funderat på om KMJ har haft sjön som illegal sopstation och har faktiskt övervägt att anmäla saken till landsfiskalen i Granskog. Men då kanske jag aldrig får vagnen komplett. Lösningen på detta mysterium fick jag när jag bläddrade

igenom äldre nummer av TIMMERTÅGET. I nummer 18 / 1987 kan följande läsas:

"Strax efter att pt 101 avgått från Gran-skog kl 7.08 välte en vagn litt B8 ner i sjön Kvalstern, varvid alla 82 passagerarna drunknade. Orsaken tycks vara tågets höga hastighet. Trots sth 40 körde lokf Christer Ahlberg i full fart. Han har förhörts av polisen i Klarstad och riskerar åtal för vållande till annans död. Herr Ahlberg riskerar även avsked från KMJ såsom förare."

Enligt vissa efterforskningar har herr Ahlberg lagt benen på ryggen och försvunnit. Ryktet säger att han nu nästlat in sig i att annat järnvägsföretag, SJK lär det heta. Affären mörklades snabbt av polisen, då stadskommisarien i Klarstad, till sin glädje upptäckte att hans svärmor var med.

Det har blivit några foton genom åren och här bjuder jag på några.

Ibland får jag en abborre också.

Sven Kvalstervik

Trycket har lättat och tåget kan fortsätta efter ett par minuters uppehåll på järnvägsbanken vid sjön kvalstern. Här syns även hastighetstavlan som visar 40 km/h. Den som lokf Ahlberg uppenbartligen missade.

Om inte jag helt minns fel så är detta just gamla 101:an. Ser ni vagnen bakom loket? Nog ser det ut som en B8. Kan det manne vara den vagn som växer upp i min trädgård vid sommarstugan? Loket är KMJ:s egen elska lok med numret 10.

